

De ablativus absolutus.

De abl.abs. is een constructie bestaand uit een naamwoord en een part. in de abl. Het naamwoord in de abl. kan niet verklaard worden met de normale betekenissen (door, met, vanaf) en is ook niet afhankelijk van een voorzetsel. De ablativus staat volledig los van de zin en daarom heet de constructie de los gemaakte abl.

Je vertaalt de abl. abs. met een bijwoordelijke bijzin, zoals het praedicatieve participium of met een voorzetsel; het participium wordt dan wel dominant vertaald.

1. causaal: Caesare necato populus iratus erat. Omdat C. gedood was,/wegens de moord op C. was het volk boos.

2. temporeel: Urbe condita Populus Romanus omnes gentes vicit. Nadat de stad gesticht was/na het stichten van de stad heeft het Romeinse volk alle volkeren overwonnen.

3. modaal: Nullo recusante rex factus est. Terwijl niemand zich verzette/zonder dat iemand ziche verzette/ zonder verzet van iemand is hij tot koning gemaakt.

4. concessief: Clade accepta tamen animum non demisimus. Hoewel een nederlaag opgelopen was,/ondanks het oplopen van een nederlaag hebben wij de moed niet opgegeven.

5. conditioneel : Victoria parta ab omnibus laudabimini. Als de overwinning behaald is/in geval van het behalen van de overwinning zullen jullie door allen geprezen worden.

NB: Het participium van esse bestaat niet meer. Zo kan het gebeuren, dat je een abl.abs. tegen komt zonder part., maar wel bestaand uit twee naamwoorden in de abl. Je moet dan het part. van esse in de abl. erbij denken:

- Cicerone consule res publica in periculo erat. Toen Cicero consul was,/ tijdens het consulaat van Cicero ..
- Nobis invitis .. Tegen onze zin ..
- Me inscio .. Zonder dat ik het weet ..
- Te adiutore .. Met hulp van jou ..